

Fragtsatsernes Virkning. Det er altsaa en regulerende Foranstaltning under særlige Forhold.

Jeg vil ogsaa gerne gøre opmærksom paa enkelte Virkninger af de stadig stigende Fragtsatser, der særlig berører Landbruget. Det er navnlig de Varer, der gaar ud over, som Landbruget anvender som Raavarer i sine Bedrifter herhjemme. Det er disse Varer, der forekommer i størst Mængde, og derfor vil Fragtens Højde særlig indvirke paa dem. Fragterne har her en dobbelt Virkning paa Landbruget som Helhed. Medens de høje Fragttakster virker overordentlig uheldigt og forringende for Produktionen, der frembringes af den mindre Del af det danske Landbrug, har den stadige Stigen virket som en overordentlig stærk Beskyttelse for det kornproducerende Landbrug. Det er Forskellen. Hver Krones Fragtforhøjelse paa de indførte Kornvarer har skabt Mulighed for, at det kornsælgende Landbrug har kunnet indkassere en tilsvarende Sum som Merpris for sine Varer. De høje Fragter har altsaa ikke alene medført for Landbruget en Fordyrelse af Priserne for de Foderstoffer, der indføres til Priserne som Raastoffer i Landbrugsindustrien, men de har i samme Grad trods Eksportforbud og alle andre modvirkende Foranstaltninger medført en Prisstigning paa de meget betydelige Mængder af Varer, der anvendes af Landbrugerne selv, altsaa af dem, der paa mangfoldige Omraader maa medvirke til Landets Forsyning og medvirke til, at Befolkningen som Helhed kan komme gennem Dyrtiden. Derfor har denne Stigning af Fragttaksterne overordentlig stor Interesse for hele Landbruget, baade det, der er interesseret i de høje Fragttakster, og det, der er interesseret i de lave Fragttakster. Og dernæst har de ogsaa overordentlig Interesse for hele Befolkningen, fordi det er nødvendigt, at Produktionsforholdene i det store, almindelige Landbrug holdes oppe, holdes rentable, ellers vil det være ugørligt for dette at bidrage i den Udstrækning, som det er nødvendigt, til, at Befolkningen kan slippe igennem Dyrtiden, nemlig ved at forsyne Landets Befolkning med Varer, som vi producerer, til en nogenlunde overkommelig Pris.

Det foreliggende Spørgsmaal maa finde sin Løsning, og jeg kan ikke se rettere end, at Lovforslaget giver en Mulighed for, at Regeringen og Lovgivningsmagten kan komme til Resultater, som er baade tiltrængte og nødvendige og vil føre til det ønskede Resultat. Lovforslaget har, som

det rigtigt er blevet bemærket, to Sider, først det almindelige Formaals at tilvejebringe denne særlige Afgift af det enkelte Erhverv og dernæst Anvendelsen af denne Afgift paa en saadan Maade, at Hensigten som Helhed opnaas. Jeg er enig med den højtærede Indenrigsminister i, at som Lovforslaget er forelagt, rummer det Mulighed for, at dette sidste kan naas, men som Forholdene er, vilde det være uklogt og umuligt paa det nuværende Tidspunkt at foreskrive bestemte Regler for Anvendelsen af denne Afgift i det Formaalets Tjeneste, som tilsigtes, fordi Forholdene paa mangfoldig Maade er saa usædvanlige og saa uberegnelige, at der kan rejse sig Spørgsmaal, som man ikke forudser, endog blot i den nærmeste Fremtid, og det maa dog være forbeholdt at tage alle i Tiden værende Forhold med i Betragtning, naar man anvender saa betydelige Midler, som forhaabentlig her vil komme ind, til Modvirkning af de uheldige Stigninger paa Varepriserne, som fremkommer ved de høje Fragttakster.

Jeg skal give nogle Antydninger af, hvilke Fremgangsmaader jeg mener, man burde fæste sin Opmærksomhed paa ved Anvendelsen af de Midler, der kan ventes at ville indkomme ved Hjælp af den foreslaaede Afgift af vedkommende Erhverv. Jeg vil gøre det, fordi man derved faar et Overblik over Lovforslaget som Helhed som regulerende Foranstaltning, og jeg fremsætter disse Antydninger ud fra den Grundbetragtning, som jeg gjorde gældende, at alle Forhold, som de nu en Gang har udviklet sig, maa tages med i Betragtning ved denne Afgifts Anvendelse. Der er forskellige Maader, man kan gøre det paa. Man kunde tænke sig, at man for Kornimporten kunde træffe Aftaler og Overenskomster med Kornimportørerne og ved Hjælp af den indvundne Kapital kunde faa en fast Pris paa Foderstoffer, en Pris, som laa betydeligt lavere end de nuværende Priser paa disse Varer, og man kunde derved modvirke Fragtsatsernes Forhøjelse. Derved opnaas ogsaa den Virkning, som er nødvendig i dette Forhold: at forringe den Beskyttelse, som Fragttaksterne betyder for Kornproducenterne herhjemme. Man kunde ogsaa bruge betydelige Kapitaler af denne Afgift til Indkøb for Statens Regning o. s. v.

Men der er en anden Fremgangsmaade, jeg vil antyde, og som jeg finder vilde være en baade tilraadelig og fremkommelig Vej, som Forholdene er i Øje-